

Roczny Plan Działania na rok: 2024

Tytuł lub zakres projektu: Opracowanie koncepcji i odbiór e-materiałów edukacyjnych ukierunkowanych na wspieranie kształcenia kompetencji zawodowych

Wersja fiszki: 1

Numer i data uchwały Komitetu Monitorującego: Uchwała nr 57 z 15 listopada 2023 roku

Informacje o instytucji opracowującej fiszkę

Numer i nazwa Priorytetu: 1 - Umiejętności

Instytucja: Ministerstwo Edukacji i Nauki

Dane kontaktowe osoby do kontaktów roboczych:

Rafał Lawenda, rafal.lawenda@mein.gov.pl, tel.: 22 3474374

Numer i nazwa działania FERS: Działanie 01.04 Rozwój systemu edukacji

Fiszka projektu wybranego w sposób niekonkurencyjny

Podstawowe informacje o projekcie

Typ projektu FERS: Cyfryzacja w edukacji

Podmiot, który będzie wnioskodawcą: Ośrodek Rozwoju Edukacji (ORE)

Uzasadnienie wyboru projektu w sposób niekonkurencyjny oraz wyboru podmiotu, który będzie wnioskodawcą

Ustawa z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 1079, z późn. zm.) przewiduje możliwość wyboru projektów w trybie niekonkurencyjnym, jeżeli m.in. mają one strategiczne znaczenie dla społeczno-gospodarczego rozwoju kraju (art. 44 ust. 2 pkt 2).

Przedmiotowy projekt spełnia ten warunek. Opracowanie koncepcji (standardów) i odbiór e-materiałów edukacyjnych ukierunkowanych na wspieranie kształcenia kompetencji zawodowych ma znaczenie strategiczne dla edukacji zawodowej, która stanowi jeden z podstawowych elementów budowania kapitału ludzkiego w Polsce. Potwierdzają to dokumenty strategiczne.

Zintegrowana Strategia Umiejętności 2030 (ZSU 2030), stanowiąca ramy strategiczne polityki na rzecz rozwoju umiejętności niezbędnych do wzmocnienia kapitału społecznego, włączenia społecznego, wzrostu gospodarczego i osiągnięcia wysokiej jakości życia, podkreśla kluczową rolę nabywania kompetencji zawodowych. W ZSU jest zapisane: „Wyzwaniem, a jednocześnie celem reform szkolnictwa zawodowego, jest stworzenie nowoczesnego i atrakcyjnego dla uczniów i ich rodziców systemu kształcenia. Kluczem jest powszechne zaufanie do jakości nauczania i uczenia się, wynikające z oferty kształcenia. Kształcenie zawodowe z jednej strony polegać ma na nabywaniu umiejętności, które natychmiast mogą zostać wykorzystane przez absolwentów na rynku pracy, z drugiej zaś na rozwijaniu kompetencji kluczowych. Wymaga to od nauczycieli szkół branżowych stałego podążania za zmianami cywilizacyjnymi, gospodarczymi i cyfrowymi”.

Jednocześnie, w obecnym porządku prawnym nie funkcjonuje już pojęcie „podręcznik do kształcenia w zawodzie”, a co się z tym wiąże – Ministerstwo Edukacji i Nauki nie dopuszcza do użytku szkolnego podręczników do kształcenia zawodowego. Zostały one zastąpione materiałami edukacyjnymi mającymi postać papierową lub elektroniczną. W związku z powyższym, w celu realizacji celów, o których mowa w ZSU 2030, niezbędne jest zapewnienie wysokiej jakości materiałów opracowanych we współpracy z pracodawcami – przedstawicielami i przedstawicielkami poszczególnych branż. Dodatkowo, nowe umiejętności zawodowe, jakich oczekują pracodawcy od przyszłych pracowników i pracowniczek, mają wpływ na treści kształcenia określone w podstawach programowych kształcenia w zawodach i powinny znaleźć odzwierciedlenie w e-materiałach.

Tak więc, projekt ma istotne znaczenie dla społeczno-gospodarczego rozwoju kraju, ponieważ pozwoli na opracowanie standardów (koncepcji) przygotowania e-materiałów, które będą musiały być spełnione przez beneficjentów projektów wybieranych w trybie konkurencyjnym (konkurs). Jednocześnie, działania w projekcie pozwolą na ocenę i odbiór tylko tych e-materiałów, które wspierać będą proces nabycia aktualnych umiejętności niezbędnych na rynku pracy, uwzględniających szybki postęp techniczny i technologiczny, charakteryzujący większość współcześnie funkcjonujących i rozwijających się zawodów. E-materiały opracowane zostaną również dla zawodów, w trakcie wykonywania których konieczny jest kontakt osobowy, np. opieka nad dziećmi, osobami starszymi, praca z rodzinami.

Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, zgodnie z ustawą z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U z 2022 r. poz. 2230, z późn. zm.) wskazuje placówki doskonalenia nauczycieli jako instytucje, do zadań których należy m.in. podejmowanie działań na rzecz doskonalenia systemu oświaty, zgodnie z polityką oświatową państwa, w

zakresie określonym w statutach tych placówek (art. 77a, ust. 1a). Ośrodek Rozwoju Edukacji jest państwową jednostką budżetową podległą i finansowaną przez Ministra Edukacji i Nauki oraz pełni funkcję centralnej, publicznej placówki doskonalenia nauczycieli o ogólnopolskim zasięgu działania. Celem działania Ośrodka jest podejmowanie i realizacja działań na rzecz rozwoju systemu oświaty i podnoszenia jakości edukacji zgodnie z polityką oświatową państwa m.in. w obszarze kształcenia zawodowego i ustawicznego.

Zgodnie ze statutem Ośrodka do jego zadań należy m.in. inicjowanie, projektowanie, wdrażanie i promowanie innowacyjnych rozwiązań dotyczących kształcenia zawodowego i ustawicznego, w tym kształcenia na odległość oraz doradztwa edukacyjno-zawodowego, a także wspieranie szkół i placówek w zakresie realizacji ich zadań, w tym opracowanie i publikacja materiałów informacyjnych i metodycznych.

Ośrodek Rozwoju Edukacji ma bardzo duże doświadczenie w realizacji tego typu przedsięwzięć (m.in. w ramach PO WER realizowano projekty dotyczące przygotowania e-materiałów). Posiada wykwalifikowaną kadrę w zakresie realizacji projektów niekonkurencyjnych (w poprzedniej perspektywie finansowej nazywanych pozakonkursowymi) oraz w obszarze kształcenia zawodowego.

Cel szczegółowy FERS, w ramach którego projekt będzie realizowany

ESO4.5. Poprawa jakości, poziomu włączenia społecznego i skuteczności systemów kształcenia i szkolenia oraz ich powiązania z rynkiem pracy – w tym przez walidację uczenia się pozaformalnego i nieformalnego, w celu wspierania nabywania kompetencji kluczowych, w tym umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, oraz przez wspieranie wprowadzania dualnych systemów szkolenia i przygotowania zawodowego.

Cel główny projektu

Przedmiotowy projekt będzie pełnił funkcję parasolową nad interwencją realizowaną w trybie konkurencyjnym. Jego celem jest opracowanie koncepcji (standardów) e-materiałów do kształcenia zawodowego, ocena e-materiałów wypracowanych w ramach projektów wybieranych w konkursie oraz ich odbiór, tak aby zapewnić wysokiej jakości materiały do kształcenia zawodowego.

Poszerzanie wiadomości i umiejętności zawodowych uczniów i uczennic jest głównym zadaniem i wyzwaniem szkół prowadzących kształcenie zawodowe. Z jednej strony wiąże się to z dynamicznie zmieniającym się rynkiem pracy i oczekiwaniami pracodawców względem kwalifikacji zawodowych, jakie powinien posiadać pracownik lub pracowniczka, z drugiej strony ze zmianami technologicznymi wymagającymi elastycznego podejścia do procesu edukacji i materiałów dydaktycznych. Tempo zmian wymaga, aby materiały edukacyjne do kształcenia zawodowego były zgodne z obecnie obowiązującymi podstawami programowymi kształcenia w zawodach, ale także zawierały jak najbardziej aktualne zagadnienia zawodowe. Materiały powinny być łatwo dostępne, zarówno dla nauczyciela lub nauczycielki, jak i dla ucznia lub uczennicy oraz ich rodziców lub innych osób zainteresowanych podniesieniem swoich kompetencji zawodowych. Ponadto powinny mieć atrakcyjną dla obiorców i odbiorczyń formę. Należy dążyć do tworzenia ciekawych i aktualnych e-materiałów udostępnianych na wolnych licencjach i tworzenia ich repozytoriów, z których nauczyciele i nauczycielki mogą korzystać zgodnie z własną koncepcją realizacji podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego. Należy dodać, że jednym ze sposobów zapewniania wysokiej jakości e-materiałów jest wykorzystywanie możliwości, jakie dają – w dobie społeczeństwa informacyjnego – technologie informacyjno-komunikacyjne. Są one niezbędne w życiu codziennym i na rynku pracy, co stawia

przed szkołami konieczność wprowadzania zmian w zakresie pracy z uczniami i uczennicami.

Jednocześnie, z doświadczeń ORE wynika, że większość szkół prowadzących kształcenie zawodowe widzi potrzebę tworzenia e-materiałów celem wykorzystywania ich w procesie kształcenia.

Biorąc pod uwagę wyżej wskazane elementy, projektowane w projekcie działania będą kolejnym etapem podjętej wcześniej długofalowej strategii dostosowywania treści, metod i organizacji nauczania do potrzeb i oczekiwań współczesnej edukacji oraz wymagań stawianych przez pracodawców na rynku pracy.

Do końca 2023 roku zaplanowano, w ramach PO WER, przygotowanie 950 e-materiałów z zakresu kształcenia zawodowego, w tym:

- 125 e-materiałów z zakresu nauki języka obcego zawodowego;
- 25 e-materiałów z zakresu podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej;
- 800 e-materiałów do kształcenia zawodowego dla 214 zawodów ujętych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego z 2019 r.

Będą one obejmować wybrane grupy efektów kształcenia w ramach wybranych zawodów. Oznacza to, że nie uwzględniają wszystkich efektów kształcenia określonych dla danego zawodu. Jednocześnie, systematycznie uzupełniana jest oferta szkolnictwa branżowego o zawody potrzebne na rynku pracy poprzez wprowadzanie nowych zawodów do klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego. Od 2019 r. do klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego zostały wprowadzone 23 nowe zawody (łącznie, obecnie mamy 237 zawodów).

Istnieje zatem uzasadniona potrzeba kontynuowania działania w zakresie opracowywania e-materiałów dla wszystkich zawodów szkolnictwa branżowego. Niezbędne jest opracowanie koncepcji, tj. indywidualnych standardów technicznych i merytorycznych dla e-materiałów obejmujących efekty kształcenia lub jednostki kształcenia określone w

podstawie programowej kształcenia w danym zawodzie (dla których jeszcze nie opracowano takich materiałów). Standard, to szczegółowy zakres, jak e-materiał powinien wyglądać od strony technicznej oraz co powinien zawierać dla konkretnego zawodu, jakie umiejętności powinien sprawdzać, które treści kształcenia określone w formie efektów kształcenia lub jednostek kształcenia z podstawy programowej będzie realizować. Zostaną tu także uwzględnione nowe umiejętności w zawodach, w tym efekty dotyczące tzw. zielonych umiejętności, które zostały ujęte w podstawach programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego.

Należy wskazać, że proces tworzenia e-materiałów jest procesem ciągłym ze względu na szybki postęp techniczny i technologiczny oraz zmiany zachodzące na rynku pracy, a realizowane przedsięwzięcie stanowi kolejny krok w procesie poprawy jakości kształcenia zawodowego w Polsce.

Projekt ma na celu stworzenie otoczenia pozwalającego na uzupełnienie e-materiałów dla zawodów szkolnictwa branżowego z uwzględnieniem e-materiałów wypracowanych w poprzedniej perspektywie, tak aby stanowiły spójną całość.

Dodatkowo, przedsięwzięcie pozwoli na zapewnienie, że przygotowane w projektach wybieranych w konkursie e-materiały są wysokiej jakości i odpowiadają na potrzeby rynku pracy. E-materiały opracowane zgodnie z wypracowanymi w projekcie standardami przyczynią się do zwiększenia wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych w kształceniu zawodowym, w tym w nauczaniu uczniów i uczennic z niepełnosprawnością, rozwijania kompetencji cyfrowych, indywidualizacji procesu dydaktycznego oraz wdrażania pracy zespołowej.

**Główne zadania przewidziane do realizacji w projekcie,
ze wskazaniem grup docelowych (o ile dotyczy),
planowanych terminów realizacji zadań (o ile dotyczy)
oraz szacunkowych kosztów ich realizacji (% budżetu
projektu – o ile dotyczy)**

W ramach projektu realizowane będą następujące zadania:

**1. Opracowanie, w ramach koncepcji, standardów technicznych
e-materiałów edukacyjnych ukierunkowanych na wspieranie
kształcenia kompetencji zawodowych**

Celem tego zadania jest opracowanie standardów technicznych e-materiałów w podziale na typy materiałów (np. film, gry, zdjęcia). Będą one przede wszystkim określać wymagania techniczne i kryteria techniczne oceny e-materiałów opracowanych w ramach projektów wybranych w konkursie. Standardy będą uwzględniać:

- dotychczasowe standardy techniczne dla e-materiałów oraz doświadczenia wynikające z przygotowania i udostępnienia na platformie zpe.gov.pl e-materiałów powstałych we wcześniej realizowanych projektach;
- obecne możliwości Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej oraz jej rozwój o nowe funkcjonalności i nowe narzędzia, planowane w projekcie niekonkurencyjnym FERS Instytutu Badań Edukacyjnych (projekt „Rozwój Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej”);
- nowe rozwiązania techniczne dotyczące m.in. wirtualnej i rozszerzonej rzeczywistości oraz możliwości korzystania z dostępnych na rynku okularów VR, a także sztucznej inteligencji, o ile zastosowanie tych rozwiązań faktycznie wniesie wartość dodaną do konkretnych e-materiałów.

Standardy będą określać warunki dotyczące zapewnienia dostępności dla uczniów i uczennic ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,

w tym różnymi niepełnosprawnościami. Mowa tutaj przede wszystkim o zastosowaniu zaleceń zawartych w wytycznych WCAG obowiązujących w dniu ogłoszenia konkursu.

Standardy techniczne zostaną opracowane we współpracy z szeroko rozumianymi specjalistami i specjalistkami z branży IT, a także we współpracy z Instytutem Badań Edukacyjnych, który odpowiada od strony technicznej za Zintegrowaną Platformę Edukacyjną.

- Planowany termin: do 10 miesięcy od rozpoczęcia realizacji projektu
- Szacunkowy budżet: 10% kosztów bezpośrednich

2. Opracowanie, w ramach koncepcji, standardów merytorycznych e-materiałów edukacyjnych ukierunkowanych na wspieranie kształcenia kompetencji zawodowych

Standardy merytoryczne e-materiałów to element, który będzie zawierać wytyczne do opracowania edukacyjnych materiałów multimedialnych wraz z obudową dydaktyczną wspierającą osiągnięcie wybranych efektów kształcenia określonych dla efektów kształcenia lub jednostek efektów kształcenia typowych dla danej kwalifikacji, a przez to celów kształcenia określonych dla kwalifikacji wyodrębnionych w zawodach.

Opracowane standardy merytoryczne uwzględnią wyniki ewaluacji e-materiałów opracowanych w ramach PO WER.

Standardy merytoryczne będą określać, w szczególności strukturę poszczególnych e-materiałów oraz wymagania merytoryczne i będą dotyczyć:

- 23 nowych zawodów, wprowadzonych do klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego od 1 września 2020 r. oraz zawodów wprowadzonych do klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego po 1 września 2023 r. do dnia ogłoszenia konkursu na opracowanie e-materiałów, dla których to zawodów dotychczas nie zostały opracowane e-materiały;

- 214 zawodów, dla których dotychczas opracowane e-materiały obejmują tylko wybrane grupy efektów kształcenia. Uzupełnienie e-materiałów dla tych zawodów będzie stanowiło poszerzenie ich opisów o kolejne efekty kształcenia;
- 59 zawodów określonych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego, dla których dotychczas nie opracowano e-materiałów do nauki języka obcego zawodowego.

Standardy będą zawierać wymogi dotyczące zgodności e-materiałów z treściami kształcenia określonymi w kwalifikacjach wyodrębnionych w podstawach programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego. Będą także uwzględniać doświadczenia zdobyte w ramach poprzednich projektów.

Standardy będą jednocześnie kryteriami weryfikacji e-materiału, zgodnie z którymi będzie on poddawany ocenie.

Ponadto przewiduje się przygotowanie założeń dla symulatorów lub gier dla wszystkich 237 zawodów z klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego.

Standardy merytoryczne e-materiałów oraz założenia do symulatorów lub gier zostaną opracowane we współpracy ORE z przedstawicielami i przedstawicielkami poszczególnych branż oraz partnerami społecznymi. W tym celu, w ramach poszczególnych branż, ORE powoła zespoły ekspertów i ekspertek, w których znajdą się między innymi przedstawiciele i przedstawicielki partnerów społecznych. Zakłada się udział po jednym przedstawicielu lub jednej przedstawicielce organizacji pracodawców oraz po jednym przedstawicielu lub jednej przedstawicielce organizacji pracowników. Dodatkowo do współpracy zostaną zaproszeni przedstawiciele i przedstawicielki organizacji pozarządowych (NGO).

Standardy merytoryczne uwzględniać będą zasady równościowe, w tym równość szans kobiet i mężczyzn oraz niedyskryminację ze względu na płeć, tak aby opracowywane w konkursie e-materiały wolne były od

stereotypów, w tym związanych z wyborem zawodu. Przy opracowaniu standardów merytorycznych należy unikać sztucznych podziałów na role i zadania zawodowe wyłącznie kobiece i męskie.

- Planowany termin: do 10 miesięcy od rozpoczęcia realizacji projektu
- Szacunkowy budżet - 25% kosztów bezpośrednich

3. Odbiór e-materiałów opracowanych w konkursie

W oparciu o wypracowane standardy MEiN ogłosi konkurs na przygotowanie e-materiałów. Planowany termin rozpoczęcia tego konkursu to I kw. 2025 roku.

Beneficjenci w pierwszej kolejności zostaną poproszeni o przygotowanie prototypów e-materiałów, które będą podlegać ocenie oraz zostaną poddane konsultacjom społecznym. Po uzyskaniu pozytywnej oceny prototypu beneficjenci przygotowują pozostałe e-materiały, które również przed ostatecznym odbiorem i upowszechnieniem zostaną zweryfikowane.

3.1. Odbiór prototypów po ich weryfikacji

Celem tego zadania jest zweryfikowanie zgodności poszczególnych prototypów e-materiałów, przygotowanych w projektach wybranych w konkursie z przyjętymi standardami oraz ich odbiór.

Odbiór prototypów będzie wieloetapowy i będzie obejmował weryfikację formalną, merytoryczną, funkcjonalną, dostosowań i techniczną.

Weryfikację będą prowadzili eksperci i ekspertki projektu oraz eksperci i ekspertki branżowi wyłonieni w otwartym naborze. Ekspertami i ekspertkami branżowymi będą m.in. przedstawiciele i przedstawicielki organizacji branżowych właściwych dla poszczególnych dziedzin zawodowych, członkowie i członkinie Rad Sektorowych ds. Kompetencji.

3.2. Przeprowadzenie konsultacji społecznych oraz zebranie w formie rekomendacji opinii z konsultacji udostępnionych respondentom i respondentkom prototypów e-materiałów

Przeprowadzenie konsultacji pozwoli na przekazanie beneficjentom projektów wybranym w konkursie uwag umożliwiającym przygotowanie e-materiałów spełniających wysokie standardy. Konsultacje będą przeprowadzane w ramach opracowanej ankiety. Będą prowadzone wśród nauczycieli i nauczycielek kształcenia zawodowego oraz pracodawców. Konsultacje będą dotyczyły m.in. poprawności merytorycznej oraz funkcjonalnej przygotowanych e-materiałów oraz możliwości ich wykorzystania w kształceniu zawodowym.

3.3. Odbiór gotowych e-materiałów po ich weryfikacji oraz udostępnienie e-materiałów na Zintegrowanej Platformie Edukacyjnej

Odbiór e-materiałów będzie wieloetapowy i będzie obejmował weryfikację formalną, merytoryczną, funkcjonalną, dostosowań i techniczną. Weryfikacje będą prowadzili eksperci i ekspertki projektu oraz eksperci branżowi i ekspertki branżowe wyłonieni w otwartym naborze m.in. przedstawiciele i przedstawicielki organizacji branżowych właściwych dla poszczególnych dziedzin zawodowych, członkowie i członkinie Rad Sektorowych ds. kompetencji. Odebrane gotowe e-materiały zostaną zamieszczone na Zintegrowanej Platformie Edukacyjnej. Ponadto, w ramach zadania będą prowadzone działania mające na celu popularyzację e-materiałów wypracowanych w konkursie i zamieszczonych na Zintegrowanej Platformie Edukacyjnej w szczególności poprzez:

- promocję e-materiałów w mediach społecznościowych;
- artykuły promocyjne;
- dystrybucję online informacji o możliwości korzystania z e-materiałów zamieszczonych na platformie ZPE;
- spotkania informacyjne dla zainteresowanych użytkowników i użytkowniczek. Spotkania informacyjne odbędą się w ramach konferencji prezentujących rezultaty projektu. Przewiduje się dwie konferencje z szacunkową liczbą 200 osób.

Planowany termin: od 11 miesiąca realizacji projektu do zakończenia projektu.

Szacunkowy budżet - 65 % kosztów bezpośrednich, z czego 8% przeznaczone zostanie na popularyzację e-materiałów wypracowanych w konkursie.

Wnioskodawca zaplanuje zatrudnienie w ramach projektu (przez okres realizacji całego projektu), na umowę o pracę w wymiarze co najmniej 0,5 etatu, co najmniej 2 osób z niepełnosprawnością w rozumieniu Wytycznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027 lub zapewni realizację wyżej wymienionego warunku w ramach usług zleconych w projekcie.

Czy projekt będzie realizowany w partnerstwie?

Nie

Czy projekt będzie projektem grantowym?

Nie

Przewidywany termin złożenia wniosku o dofinansowanie

1. kwartał 2024 r.

Przewidywany okres realizacji projektu

03.2024-02.2028

Szacowany budżet projektu

Szacowana kwota wydatków w projekcie w podziale na lata i ogółem (PLN):

- w roku 2024: 3 000 000,00

- w roku 2025: 3 500 000,00
- w roku 2026: 3 000 000,00
- w roku 2027: 2 000 000,00
- w roku 2028: 500 000,00

ogółem: 12 000 000,00

Wymagany wkład własny beneficjenta (PLN): Nie

Szacowany wkład UE (PLN): 9 902 400,00

Cross-financing: Nie

Zakładane efekty projektu wyrażone wskaźnikami

Wskaźniki rezultatu

Liczba upowszechnionych e-materiałów

Wartość docelowa dla projektu: 750

Wskaźniki produktu

Liczba opracowanych i wdrożonych koncepcji e-materiałów do kształcenia zawodowego: 2

Szczegółowe kryteria wyboru projektów

Nie dotyczy

Podpis osoby upoważnionej do podejmowania decyzji w zakresie Roczego Planu Działania

Miejscowość, data: Warszawa, 23 listopada 2023 roku

Podpis osoby upoważnionej: Marzena Machałek, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Edukacji i Nauki

Data zatwierdzenia fiszki w ramach Roczego Planu Działania: 27 listopada 2023 roku